

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра географії та природознавства

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВИРОБНИЧА ЦІЛЬОВА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ШКОЛІ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Середня освіта (географія)»

Спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність А4.07 Географія

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Виробнича цільова педагогічна практика в школі
Викладач (і)	доц. Ірина Закутинська
Контактний телефон	+380972272057
Е-mail викладача	iryna.zakutynska@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	9 кредитів ЄКТС, 270 год.
Консультації	щотижня

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом проходження практики є процес набуття здобувачами вищої освіти професійного досвіду шляхом безпосереднього виконання педагогічних, виховних, методичних та організаційних завдань у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО).

Практика забезпечує ознайомлення студентів із реальними умовами професійної діяльності вчителя географії, створює можливості для застосування теоретичних знань у практичній роботі, формування фахових компетентностей, розвитку педагогічної майстерності та організаторських умінь, необхідних для виконання обов'язків учителя й класного керівника.

Особливістю виробничої педагогічної практики є її професійно-орієнтований характер, адже саме в цей період відбувається найбільш інтенсивне занурення в усі аспекти майбутньої діяльності. У студентів формується критичне та усвідомлене ставлення до змісту фахових і психолого-педагогічних дисциплін, розвиваються механізми педагогічної рефлексії, закладаються основи професійної самооцінки та відповідальності.

Педагогічна практика є обов'язковою складовою професійної підготовки майбутніх учителів географії та передбачена навчальними планами четвертого курсу бакалаврського рівня вищої освіти за освітньою програмою «Середня освіта (Географія)». Тривалість практики — 6 тижнів і включає три етапи:

I етап – підготовчий.

Передбачає проведення настановчої конференції, під час якої студенти ознайомлюються з метою та завданнями практики, вимогами до звітної документації, формами контролю та критеріями оцінювання. Також здійснюється аналіз організаційно-функціональних особливостей баз практики.

II етап – основний (виробничий).

Передбачає самостійну організацію здобувачами спеціальності 014.07 «Середня освіта (Географія)» навчально-виховного процесу в умовах конкретного закладу загальної середньої освіти (5–7 класи). Студенти проводять уроки географії, здійснюють виховну

роботу, беруть участь у методичній діяльності та виконують обов'язки класного керівника (за погодженням із адміністрацією школи).

III етап – підсумковий.

Включає підготовку та оформлення звітної документації, захист результатів практики та підсумкове оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей.

3. Мета та цілі практики

Метою педагогічної практики студентів четвертого курсу є ознайомлення з реальними умовами сучасної професійної діяльності вчителя у закладах загальної середньої освіти, а також забезпечення професійного становлення майбутнього педагога в освітній галузі.

Практика спрямована на практичне застосування теоретичних знань, розвиток педагогічних умінь і навичок, формування індивідуального стилю професійної діяльності у процесі навчальної, виховної, методичної та комунікативної роботи з учнями. Особлива увага приділяється впровадженню особистісно орієнтованого та діяльнісного підходів в організації освітнього процесу.

Важливим результатом практики є набуття студентами необхідних професійних компетентностей, практичного досвіду та усвідомлення відповідальності педагогічної діяльності, що сприяє їх подальшому становленню як кваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців.

Основні завдання виробничої цільової педагогічної практики в школі

- Ознайомлення зі структурою, організацією та особливостями функціонування закладів загальної середньої освіти, їх нормативною документацією, освітнім середовищем і матеріально-технічною базою.
- Вивчення досвіду роботи вчителів-методистів, ознайомлення з сучасними підходами та методиками викладання, аналіз і узагальнення передового педагогічного досвіду.
- Ознайомлення з діяльністю класного керівника, планування й проведення виховної роботи в закріпленому класі; вивчення психолого-педагогічних особливостей учнів, підготовка психолого-педагогічної характеристики одного з учнів; аналіз особливостей розвитку класного колективу (5–7 класи).
- Проведення уроків і позакласних заходів із застосуванням сучасних педагогічних методів, прийомів та освітніх технологій з метою підвищення ефективності навчально-виховного процесу.
- Урахування індивідуальних освітніх потреб, здібностей та інтересів учнів під час планування і реалізації навчальної діяльності; створення умов для їх саморозвитку, самореалізації, підтримки навчальної мотивації та досягнення особистісних результатів.
- Організація активної пізнавальної діяльності школярів через проєктні, дослідницькі та творчі форми роботи; формування навичок самостійного пошуку, аналізу й критичного опрацювання інформації; розвиток умінь співпраці та командної взаємодії.
- Розроблення навчально-методичних матеріалів з урахуванням вікових, психологічних та індивідуальних особливостей учнів.
- Формування комунікативної компетентності майбутнього вчителя: уміння встановлювати психологічний контакт з учнями та педагогічним колективом, створювати позитивний мікроклімат, розвивати атмосферу взаємоповаги й співпраці.
- Організація та проведення виховних заходів, спрямованих на формування морально-етичних цінностей, громадянської свідомості та соціальної відповідальності учнів,

підтримку їхніх індивідуальних здібностей і талантів.

- Розвиток здатності до педагогічної рефлексії, самоаналізу та поширення власного педагогічного досвіду; удосконалення професійного мислення, формування позитивної мотивації до педагогічної діяльності та розвиток необхідних особистісно-професійних якостей учителя.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані завдання, педагогічні ситуації та практичні проблеми в професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень педагогіки, психології та методики навчання географії, характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу у загальноосвітньому навчальному закладі.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, прийняття на цій основі адекватних рішень у професійній діяльності.

ЗК2. Здатність до самостійного вивчення нових методів і форм роботи, використання новітніх педагогічних технологій у практичній діяльності, підвищення професійної майстерності.

ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел у педагогічній діяльності.

ЗК4. Здатність бути креативним, генерувати нові ідеї, творчо підходити до розв'язання практичних професійних ситуацій.

ЗК5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою у професійній діяльності.

ЗК6. Здатність реалізовувати громадянські права й обов'язки, проявляти соціальну й громадянську активність.

ЗК7. Здатність до використання іноземних мов у професійній діяльності.

ЗК10. Здатність до міжособистісної взаємодії при вирішенні професійних завдань, готовність брати ініціативу на себе.

ЗК11. Здатність здійснювати дослідницьку та інноваційну діяльність, генерувати нові ідеї, творчо підходити до розв'язання освітніх та наукових проблем.

ЗК12. Здатність поважати погляди представників інших культур, цінувати різноманіття та мультикультурність, враховувати гендерний чинник при взаємодії у колективі.

ЗК13. Здатність орієнтуватися в проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, дотримуватися у своїй діяльності моделей поведінки, які відповідають чинному законодавству України; слугувати зразком громадянина-патріота для учнів, батьків, колег.

ЗК14. Здатність самокритично оцінювати власну роботу, вдосконалювати та розвивати власні пізнавальні і творчі навички.

ЗК16. Здатність застосовувати знання, уміння, цінності й досвід практичної діяльності у царині збереження здоров'я в освітньому середовищі основної і старшої школи та створення сприятливих психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів..

Фахові компетентності

ФК 1. Наявність системи наукових знань із дисциплін фундаментальної та професійної підготовки, здатність до їх застосування на практиці.

ФК 2. Здатність вільно оперувати фаховими поняттями і термінами для виконання професійних завдань.

ФК 3. Володіння методикою навчання географії, проведення виховної роботи, використання інформаційно-комунікаційних та інноваційних технологій навчання.

ФК 4. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ, використання як теоретичних, так і експериментальних методів.

ФК 5. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, які виникають в освітній практиці основної і старшої школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту загальної географічної освіти, спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

ФК 6. Здатність працювати із навчально-методичною та науково-географічною літературою, систематично підвищувати професійно-педагогічну кваліфікацію.

ФК 8. Здатність використовувати сучасні методологічні засади предметної спеціалізації, теорії та історії географічної науки для орієнтування у сучасних напрямках галузевих наукових досліджень, використання їх елементів в освітньо-професійній діяльності.

ФК 9. Здатність кваліфіковано аналізувати навчальні матеріали, добирати альтернативні підручники, атласи, посібники, які найбільше відповідають цілям і умовам навчання, розробляти навчально-методичні матеріали для проведення занять.

ФК 10. Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, уміння, установки, здобутий досвід, а також особистісні індивідуально-психологічні якості задля успішного здійснення педагогічної комунікативної діяльності зі школярами, батьками, колегами.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Здатність застосовувати базові знання із фундаментальних природничо-математичних (вищої математики, фізики, хімії, геології) та суспільно-гуманітарних (філософії, історії, культурології) для глибшого розуміння сутності процесів та явищ у природних оболонках Землі, життєдіяльності людського суспільства.

ПРН 4. Знати, розуміти і демонструвати здатність реалізувати теоретичні й методичні засади навчання географії для виконання освітньої програми у загальноосвітніх навчальних закладах.

ПРН 7. Здатність забезпечувати безпеку проведення географічних, краєзнавчих та інших досліджень у природних умовах, під час навчальної та виробничої практики, популяризувати здоровий спосіб життя.

ПРН 10. Здатність застосовувати знання професійно-орієнтованих дисциплін у практиці організації навчально-виховного процесу в основній і старшій школі.

ПРН 11. Вміти ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час опрацювання з учнями змістових ліній, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

ПРН 13. Здатність застосовувати сучасні методики та освітні технології, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх навчальних закладах.

ПРН 14. Здатність до організації виховного процесу в шкільних та позашкільних закладах освіти, здійснювати педагогічний супровід соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид практики	Загальна кількість годин
Виробнича (педагогічна)	270

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	A4.07 Географія	4 (2026)	нормативна

План проходження практики	
Зміст роботи	Кількість годин
<p>Настановча конференція передбачає детальне ознайомлення студентів із метою, завданнями та змістом педагогічної практики, включаючи її навчальний, виховний, методичний і організаційний аспекти.</p> <p>Під час зустрічі розглядається організаційний план проходження практики: терміни її проведення, обсяг запланованої роботи, види та форми звітності, розподіл студентів за класами, призначення наставників, а також графік проведення уроків і позакласних заходів.</p> <p>Студентам пояснюють норми професійної поведінки, вимоги до ведення документації, дотримання педагогічної етики. Окрему увагу приділяють рекомендаціям щодо використання ефективних методик навчання та сучасних освітніх технологій.</p> <p>У процесі конференції обговорюються можливі труднощі, що можуть виникнути під час практики, надаються поради щодо їх подолання, студенти</p>	2

<p>отримують відповіді на запитання. Наголошується на значущості педагогічної практики як важливого етапу професійного становлення майбутнього вчителя.</p>	
<p>Під час першого етапу практики в ЗЗСО студенти знайомляться зі структурою, особливостями функціонування та матеріально-технічним забезпеченням школи, вивчають її статут, правила внутрішнього розпорядку, а також педагогічну та навчальну документацію. Інструктаж щодо правил поведінки у школі, дотримання педагогічної етики, відповідальності за збереження матеріально-технічного забезпечення закладу. Розподіл студентів по класах, призначення їм керівників-методистів від школи. Організуються екскурсії та оглядові заняття, спрямовані на ознайомлення із середовищем освітнього закладу та його специфікою. Студенти детально ознайомлюються з методикою майбутньої педагогічної роботи, порядком планування та проведення уроків і виховних заходів. Відбувається інструктаж щодо ведення щоденників педагогічної практики, записів спостережень, нотаток, збору й обробки матеріалів, що є основою для аналізу та підготовки звітної документації.</p>	<p>30</p>

<p>Основний етап практики</p> <p>Основний етап передбачає безпосереднє виконання студентами завдань виробничої цільової педагогічної практики та активну професійну діяльність у закладі освіти. У межах цього етапу студенти розробляють не менше 20 планів-конспектів уроків, проводять уроки, виховні та позакласні заходи, застосовуючи сучасні освітні технології, індивідуальний підхід до учнів та інтегруючи знання, здобуті під час навчання в університеті, у практичну діяльність.</p> <p>Практиканти організують навчально-виховний процес із урахуванням вікових, психологічних та індивідуальних особливостей школярів. Вони здійснюють систематичні педагогічні спостереження за класним колективом, проводять діагностику окремих учнів з метою складання психолого-педагогічної характеристики.</p> <p>Упродовж практики студенти взаємодіють із учителями-методистами, класними керівниками та адміністрацією школи, беруть участь у засіданнях методичних об'єднань і загальношкільних заходах. Окрему увагу приділяють розробці дидактичних матеріалів та аналізу результативності власної педагогічної діяльності.</p> <p>Основний етап спрямований на закріплення теоретичних знань, формування професійних умінь і навичок та становлення педагогічної майстерності майбутнього вчителя.</p>	<p>164</p>
<p>Виконання індивідуальних завдань та складання психолого-педагогічної характеристики учня</p> <p>На цьому етапі педагогічної практики студенти виконують індивідуальні завдання, спрямовані на формування здатності самостійно розв'язувати професійні педагогічні ситуації. Практиканти готують і реалізують індивідуальні навчально-методичні розробки з географії, створюють авторські дидактичні матеріали, розробляють практичні та дослідницькі завдання, моделюють навчальні ситуації, що сприяють розвитку просторового мислення та аналітичних умінь учнів. Важливою складовою є проведення педагогічних спостережень і складання психолого-педагогічної характеристики на одного з учнів.</p> <p>.</p>	<p>60</p>
<p>Підсумковий етап. Підсумкова конференція</p> <p>На завершальному етапі виробничої цільової педагогічної практики студенти узагальнюють результати своєї діяльності, аналізують виконані завдання та оцінюють, наскільки досягнуті поставлені цілі. Практиканти готують та оформлюють звітну документацію про проходження</p>	<p>12</p>

<p>практики, включно з щоденником, планами-конспектами уроків, методичними матеріалами та індивідуальними завданнями. Проводиться самооцінка та рефлексія набутого досвіду, під час якої визначаються сильні та слабкі сторони професійної підготовки, ефективність застосованих методик і прийомів навчання, а також рівень сформованості педагогічних умінь і навичок. Студенти отримують рекомендації щодо подальшого розвитку професійної компетентності та вдосконалення педагогічної майстерності, що сприяє підготовці до самостійної роботи в освітньому закладі.</p>	
<p>Залік є завершальним етапом стадією педагогічної практики, під час якої підводяться підсумки виконаної роботи та оцінюється рівень професійної підготовки студентів. Студенти представляють результати своєї діяльності у формі захисту звіту, демонструючи знання, вміння та навички, набуті під час практики. Оцінюється якість проведених уроків, виховних і позакласних заходів, підготовка навчально-методичних матеріалів (карти, практичні завдання, проекти, презентації), а також складання психолого-педагогічних характеристик учнів, виконання індивідуальних завдань і ведення документації. Під час заліку студенти отримують зворотний зв'язок від керівників практики та наставників закладу освіти, що дозволяє визначити сильні сторони професійної діяльності та напрямки для подальшого вдосконалення педагогічних умінь і компетентностей.</p>	2
<p>Загальна кількість</p>	270

6. Система оцінювання навчальної дисципліни / виробничої цільової педагогічної практики

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Захист педагогічної практики оцінюється за 100-бальною шкалою. Основною метою цього виду контролю є перевірка засвоєння студентами матеріалу, набуття практичних педагогічних навичок та здатності ефективно застосовувати теоретичні знання під час роботи в освітньому закладі. Оцінюється уміння студента самостійно планувати та проводити уроки і позакласні заходи, аналізувати результати педагогічних спостережень, оцінювати навчальні досягнення учнів, працювати з документацією та дидактичними матеріалами. Захист дозволяє продемонструвати рівень професійної підготовки, аналітичні та організаційні здібності, а також здатність до самостійного прийняття педагогічних</p>
--	---

	рішень.
Вимоги до документації практики	Студент оформлює результати педагогічної практики у вигляді письмового звіту та готується до його захисту. Звіт подається як у друкованому, так і в електронному вигляді та підписується і оцінюється керівником практики. Електронна версія разом з іншими документами спочатку подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу. Після врахування зауважень та погодження з керівником практики звіт у друкованому вигляді подається на захист. Звіт має містити інформацію про виконання всіх розділів програми практики та індивідуального завдання, розділ з питань охорони праці, аналіз проведених уроків і позакласних заходів, висновки та пропозиції щодо вдосконалення педагогічної діяльності, список використаної літератури, а також додаткові матеріали, такі як плани-конспекти, дидактичні матеріали та психолого-педагогічні характеристики.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання всіх умов практики та підготовка звіту з практики згідно вимог.
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік; форма здачі – усна.

7. Політика практики

Документація практики

Документація є важливим елементом педагогічної практики, що забезпечує систематичне відображення результатів навчально-виховної діяльності студентів. Вона включає в себе: календарний графік практик, щоденник практики, де фіксуються деталі проведених уроків, виховних та позакласних заходів, а також спостереження за учнями та педагогічними процесами, конспекти уроків, виховних і позакласних заходів, психолого-педагогічна характеристика на учня, аналіз відвіданого уроку ін. Окрім цього, важливою частиною документації є звіт про проходження практики, де студент детально описує виконані завдання, проблеми, що виникали в процесі роботи, та шляхи їх вирішення. Усі матеріали мають бути правильно оформлені, відповідати вимогам педагогічної практики та мати рефлексивний характер, що дозволяє оцінити професіоналізм майбутнього вчителя.

Академічна доброчесність. Дотримання принципів академічної доброчесності є невід'ємною складовою педагогічної практики. Студенти повинні виконувати всі завдання самостійно, уникати будь-яких форм академічного шахрайства, таких як плагіат, фальсифікація даних або підробка документації. У процесі підготовки звітів, психолого-педагогічних характеристик та інших документів важливо посилаючись на достовірні джерела інформації та дотримуватися встановлених вимог щодо оформлення. Академічна доброчесність також включає етичну поведінку в роботі з учнями, дотримання конфіденційності отриманих під час практики даних і повагу до педагогічного колективу школи. Високий рівень академічної доброчесності сприяє формуванню професійної відповідальності, чесності та довіри до майбутнього фахівця. Дотримання академічної доброчесності

засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Наказ №529 від 27.09.2022 р. “Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету <https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%d0%9d%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%b7-%e2%84%96529-%d0%b2%d1%96%d0%b4-27.09.2022.pdf>

Наказ №530 від 27.09.2022 р “Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%d0%9d%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%b7-%e2%84%96530-%d0%b2%d1%96%d0%b4-27.09.2022.pdf>

Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf>

Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-Комісію-з-питань-етики-та-академічної-доброчесності.pdf>

Цю можливість, а також назви та програми курсів, бажано обговорити з викладачем завчасно. Відвідування практики є обов’язковим!!! У випадку поважних причин (хвороба) практика може бути перенесена, але не пізніше поточного семестра

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Даценко О. В. Інноваційні підходи до організації науково-методичної роботи з учителями географії. URL: <http://studcon.org/innovaciyni-pidhody-do-organizaciyi-naukovometodychnoyi-roboty-zuchytelyamy-geografiyi>
2. Дмитренко К. А., Коновалова М. В., Семиволос О. П., Бекетова С. В. Звичайні форми роботи – новий підхід: розвиваємо ключові компетентності: метод. посіб. – Харків : Вид. група «Основа», 2018. – 119 с.
3. Гілецький Й. Р., Закутинська І. І. Гіпсометрія рівнинних територій України у картографічних ресурсах та підручниках з географії / Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Теорія та методика навчання природничих наук. № 8. 2025. С.17–27.
4. Йосип Гілецький, Ірина Закутинська. Формування картографічної компетентності в учнів 8-х класів НУШ за модельними начальними програмами. Проблеми сучасного підручника : зб. наук. праць / [ред. кол.; голов. ред. – О. М. Топузов]. – 2025. – Вип. 34.– 412 С.61-71
5. Лаврук М. М. Методика науково-педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник / М. М. Лаврук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 148 с.
6. М. М. Лаврук. Педагогічна практика (у закладах шкільної освіти): програма і методичні рекомендації / укладач: М. М. Лаврук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2024.– 44 с.
7. Мальчикова Д. С., Мезенцев К. В. Публічний імідж географії в контексті трансформації стандартів базової середньої освіти: досвід України і світу // Український географічний журнал, 2022 (1). URL: <https://doi.org/10.15407/ugz2022.01.053>
8. Запотоцький С. П., Зінкевич М. В., Совенко В. В., Гілецький Й. Р., Мозіль О. В. Географія: Підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти. – Тернопіль: «Астон», 2025. – 271 с. URL: <https://lms.e-school.net.ua/courses/course-v1:UIED+8thGeogr04+2024/course/>
9. Закутинська І. І. Методичні вказівки до організації та проведення виробничої цільової

- педагогічної практики в школі для здобувачів вищої освіти денної і заочної форм навчання спеціальності 014 «Середня освіта (Географія)». – Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021.- 25 с.
10. Сливка Р.Р., Гілецький Й.Р., Закутинська І.І. Висвітлення політико-географічної проблематики у програмі середньої школи для 8-го класу. Природа і суспільство: виклики і поступ: матеріали міжнародної наукової конференції присвяченої 80-річчю географічного факультету ЧНУ ім. Ю. Федьковича (м. Чернівці, 11–13 жовтня 2024 р.) – Чернівці, 2024 : С. 317-319
  11. Кейс-урок «Світовий океан – океан таємниць». URL: <http://case.edufuture.biz/m-ua-keys-ocean.html>
  12. Lozynskyy R., Zakutynska I. Spatial planning in the Ukraine’s national higher education system: programs, approaches, problems. Transactions of the Association of European Schools of Planning, 9, 92–104. 2025. <https://doi.org/10.24306/TrAESOP.2025.09.07>

Інформаційні ресурси:

1. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи (поетапне впровадження з 2022 року). Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalniprogrami/modelni-navchalniprogrami-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyishkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>
2. Навчальні програми 10-11 класів. Режим доступу: <https://osvita.ua/school/program/program10-11/84933/>
3. Шкільні підручники онлайн. Режим доступу: <https://pidruchnyk.com.ua>
4. Всеосвіта – національна освітня платформа з інструментами для організації дистанційного навчання, онлайн-бібліотекою методичних матеріалів та розробками для розвитку здобувачів освіти. URL: <https://vseosvita.ua>
5. Інститут модернізації змісту освіти (ІМЗО) – документи МОН, навчальні програми, підручники та навчально-методичні посібники, рекомендовані МОН. URL: <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/pereliki/>
6. Географія. Методичний портал – статті та розробки уроків з географії. URL: <http://metodportal.net/taxonomy/term/31>
7. «На Урок» – вебінари та розробки уроків з географії для вчителів. URL: <https://naurok.com.ua/post/internet-na-korist-onlajn-resursi-dlya-vivchennya-geografii>
8. Уміти – база ресурсів для підготовки до уроків, добірки відео, дидактичних матеріалів та інструментів для різних класів і предметів відповідно до чинних програм. URL: <https://umity.in.ua/resources/>
9. Geograf – матеріали з фізичної та суспільної географії України і світу, географії населення та природних ресурсів, наукові досягнення. URL: <http://www.geograf.com.ua/>
10. EduFuture 7W – освітня платформа з готовими кейс-уроками та розробкою уроків на замовлення, зокрема з географії. URL: <https://edufuture.biz/ua/>

Онлайн сервіси:

1. Google Classroom – онлайн-платформа для організації навчального процесу, створення завдань та контролю за їх виконанням. URL: <https://edu.google.com/workspace-foreducation/classroom/>
2. Learning Apps – сервіс для створення інтерактивних вправ та навчальних ігор, які можна

використовувати на уроках географії. URL: <https://learningapps.org/>

3. Mozaik Education (Мозаїк) – сучасний платний цифровий ресурс для інтерактивного навчання географії, який забезпечує візуалізацію матеріалу та супровід дистанційного навчання. URL: <https://www.mozaweb.com/>, <https://ua.mozaweb.com/en/index.php>

4. Canva for Education – онлайн-сервіс для створення презентацій, інфографіки та наочних матеріалів для уроків географії. URL: <https://www.canva.com/education/>

5. Seterra Online – інтерактивні географічні вікторини та картографічні ігри для вивчення країн, міст, річок та інших географічних об'єктів. URL: <https://www.geoguessr.com/seterra/uk/vgp/3073>

Викладач: доцент Ірина Закутинська